

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Re počti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) prejema upravnništvo in ekspedicijska v „Katoli. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah b. št. 2. l. 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 130.

V Ljubljani, v petek 9. junija 1893.

Letnik XXI.

Iz delegacij.

V budgetnem odseku avstrijske delegacije je v ponedeljek minister Kalnoky razkladal vnanje stvari. V bistvu ni dosti novega povedal, temveč je le z drugimi besedami ponavljal, kar je že bil povedal v ogerske delegacije odseku za vnanje stvari. Konstatoval je zopet, da se veča upanje, da se ohrani mir. Te svoje trditve pa minister ne more podpirati s kakimi posebnimi dogodki, temveč po vsej Evropi se utrjuje neko ne lahko izrazljivo mirovno čustvo. Posebne vojne nevarnosti za mir itak nikdar ni bilo, ali ostra nasprotja so vsemu položaju bila vtisnila neko negotovost, zaradi katere so vse države povečale svoje vojske, da so bile pripravljene na vse slučaje.

Vse države so za svojo prvo stvar zmatrale pomnoženje vojnih sil, če tudi se ne more reči, da je katera zares mislila začeti vojno. Popolnoma se pa stvari niso premenile, lastna moč je še vedno najboljša zagotovilo za mir; zato je pa bilo treba letos in bode treba še prihodnja leta novih kreditov za popolnjenje vojne moči.

Razoroževanje se pa še tako hitro ne prične. Smoter vsake politike civiliziranega sveta mora biti jedino ohranjenje miru, ker napredek je le v miru mogoč. Prazna iluzija je pa, misliti, da se kmalu začne razoroževanje in da je sploh že razoroževanje mogoče.

Saj je že to nekaj, če se novemu oboroževanju naredi konec. Pri sedanjih vojaški organizaciji skoro v vseh državah, ki se opira na občno vojaško dolžnost in občno mobilizacijo, ni razoroženje tako lahko mogoče, kakor v prejšnjih časih. Dokler je mogoče, da nastopijo nevarnosti obstanku države, morajo vlade zboljševati in popolnjevati vojno moč, da bomo popolnoma varni. Dokler se druge države oborožujejo, se moramo tudi mi in naši zavezniki.

Kar se tiče Rusije, je minister naglašal, da car in odločujoči faktorji želé miru. Obžalovati je, da časopisi vznemirjajo javno mnenje, ali časopisi v Rusiji nikakor niso odločilni. Premembe v Srbiji

so za našo državo celó ugodno prišle. Da ni kralj Aleksander prevzel vladanja, bi bilo prišlo do notranjih homatij, ki bi nekako bile neprijetne za Avstrijo, ki meji s Srbijo.

Trgovske razmere s Srbijo se kmalu vravnajo s trgovsko pogodbo, kakor so se vravnale z drugimi državami. Z Rumunijo je Avstrija še vedno v carinskem boju. Skušali bomo doseči, kolikor je mogoče, pravi minister. Upanja še ni, da bi se z Rumunijo kmalu sklenila trgovska pogodba.

O trodržavni zvezi se je minister blizu tako izrazil, kakor v ogerski delegaciji, da, rekli bi, da jo je še skoro manj naglašal. Iz ministrovih poročil se dá vsekako posneti, da se vrši v vnanji politiki nekaj prevrat.

Nastopamo neko novo pot. To se je čutilo tudi, ko je minister govoril o zdravstveni konferenci, kajti posebno je naglašal sodelovanje Rusije in Francije, ki sta mnogo pripomogli k ugodnemu vspehu.

Minister Kalay je pa razlagal razmere v Bosni in Hercegovini. Solstvo se lepo razvija. Na željo mostarskega prebivalstva se osnuje v tem mestu popolna gimnazija in višja dekliška šola. Ljudskih šol se je lani osnovalo devet. Verske šole se tudi hitro množé, sedaj jih je 93.

Za povzdigo kmetijstva je vlada nakupila mnogo kmetijskega orodja in ga dala kmetom proti obročnim plačilom.

Minister je pohvalno naglašal, da kmetje obroke jako točno plačujejo. Skrbelo se bode pa, da se bo kmetijsko orodje izdelovalo v deželi. Poskrbelo se je za boljše sušilnice za češplje, vspeh je lep. Na izboljšani način posušeno sadje se mnogo dražje prodaja.

Za zboljšanje živinoreje uvaža se ogerska in tirolska živina. Napravilo se je 9 postaj za biko boljših plemen. Ti biki se po letu razdelé po občinah, po zimi se pa vrnejo na postajo. Pa tudi občine same že kupujejo take biko.

Odkupovanje kmetij se polagoma vrši, ne da bi vlada kaj posredovala. Dosedaj se je odkupilo blizu 10.000 kmetij, torej blizu 6. del. Tako dobi

Bosna od begov neodvisni kmetijski stan. Za odkup se je že plačalo 3.300.000 gld. Vlada to odkupovanje podpira s tem, da daje posojila.

Trgovina se je jako povzdignila. Leta 1874 se je v Bosno vpeljalo 296.000 meterskih centov blaga, izvozilo pa 282.000 meterskih centov. Lani je pa znašal uvoz 890.000, izvoz pa 1.463.000 meterskih centov.

V Zenici so se osnovale fužine in papirnice, v Dolenji Tuzli tovarna za špirit, v Usori tovarna za slador, v Travniku velika strojarja, v Drventu tovarna za palice, v Varešu fužine, potem so se napravile še štiri nove tabačne tovarne in pa več manjših podjetij. V teh tovarnah delajo večinoma domačini.

V Sarajevu se gradi velika deželna bolnica po paviljonski sistemi, po deželi je pa že pet okrajnih bolnic, dve se pa še gradita.

Pri razpravi o mornaričnem budgetu je admiral Sterneck pojasnil, da se deset let vsako leto odpošljejo v daljne kraje dve vojni ladiji s trgovsko-politično misijo. Sprva so odpošiljali starejše ladije, sedaj bodo tudi nove. Baš sedaj je na takem potovanju ladija „Elizabeta“. Vspeh tega potovanja bode tem večji, ker se na tej ladiji vozi nadvojvoda Ferdinand.

Admiral je razložil važnost takih potovanj za trgovino in kake instrukcije se dajo poveljnikom teh ladij.

Dolg razgovor je bil o zidanju nove cerkve in preskrbovanju vode v Pulju. Vsprejeli so se sevéda vsi predlogi.

Politični pregled.

V Ljubljani, 9. junija.

Mladočehi v delegaciji. Čehi so pričakovali, da bodo razne stranke v budgetnem odseku zavrnile izjave Plenerjeve proti Mladočehom in so jako nevoljni, da se to ni zgodilo. Češki listi se pritožujejo, da večje stranke še premalo poznajo

LISTEK.

Benediktinski samostan pri Sv. Pavlu v lavantinski dolini.

(Spisal Fr. Pretnar.)

(Dalje.)

Ko je 8 let pozneje še papež Urban II. v posebnem pismu potrdil ustanovitev tega samostana ter ga vzel v svoje posebno varstvo podelivši mu več pravic, med temi kot najvažnejšo: prosto volitev opata — je bil konečno zagotovljen obstanek te nove naselbine duhovnih sinov monte-kasinskega svetnika.

Umljivo je, da niti cerkev niti samostan nista imela prvotno te oblike in razsežnosti, v kateri ju vidimo dan današnji. To sta dobila polagoma v teku časa. A navzlic temu se zlasti pri samostanskem poslopu kaže z neznatno izjemo vseskozi isti slog, doslednost in lepa enovitost. Cerkev se spaja z njim v harmonično celotnost, v popolnoma organsko skupino. Po vzgledu sv. Benedikta, ki je l. 529 na Monte-Casino s svojimi tovariši sam sezidal cerkev

in samostan, so tudi šentpavelski menihi kot vredni njegovi potomci vedno kaj novega prizidali, ali pa staro popravljali in lepšali prav po umetnostnih zakonih. A še-le za opata Ferdinanda, ki je l. 1848 vzhodnjemu krilu prizidal sedanje gimnazijsko poslopje, je dobil samostan to obliko in velikost, katero je obdržal do danes.

Prva stoletja se je ta nova benediktinska naselbina v vsakem oziru razvijala jako krepko in tako hitro napredovala, da ji daleč na okrog ni bilo enake. Posestvo se je čim dalje bolj množilo, postalo je mala kneževina. Tudi na Kranjskem blizu Ljubljane so bili svoj čas tukajšnji benediktinci gospodari. Ne le kot dušni pastirji in učitelji, ampak tudi kot zdravniki, umetniki in rokodelci so ti redovniki zdatno pripomogli, da se je utrčila in razširila prava vera med ljudstvom, ki je bilo pred kratkim še pagansko. Zato se šentpavelski samostan v starih listinah ne imenuje zastoj: „Torišče pravega krščanskega, učenega in umetnostnega redovništva“. Mnogo plemenitašev obojega spola je v prvih časih vstopilo v ta samostan ter mu darovalo ogromna posestva. — Opatje so dobili s časoma pravico nositi vsa škofovska dostojanstvena znamenja. Bili so v veliki veljavi pri plemstvu, pri de-

želnih knezih in avstrijskih vladarjih, kateri so jim izven krvne sodbe prepustili vso sodno oblast nad podložniki in njih imetjem.

Ali nastopili so za samostan tudi hudi časi. Dobi cveta in napredka sledil je polagoma propad, sem ter tam pretel celo pogin.

Prvi strašni udarec je zadel Sv. Pavel že leta 1367, ko je grozen požar vpepelil do tal cerkev in samostan z vso notranjo upravo vred; uničene so bile vse dragocenosti in tudi del arhiva. K sreči je takrat opatoval previden in delaven mož, Konrad III. Neuhofer, ki je škodo hitro popravil, a pri tem zabredel v dolgove, iz katerih se menda nikdar več ni bilo mogoče izkopati do čista.

Prava doba nesreč in stisk pa napoči za lavantinske benediktince s pričetkom 15. stoletja. Trajala je z malimi presledki celih 200 let. Vzroki so bili različni; po nekoliko takratni politični odnošaji, po nekoliko pa volitve nevrednih predstojnikov in vremenske nezgode. Poleg roparskih napadov sosednih vitezov so večkrat velike povodnji, kobilice in druge elementarne sile pustošile obširna posestva. K temu so se pridružili še pogostni navalni krvoločnih Turkov, ki so neusmiljeno plenili in po-

mišljenje češkega naroda. Nekateri listi se nadejajo kaci izjav v plenumu delegacije. Najbrž se pa tudi to ne zgodi. Plenerjevih izjav pač mnogi ne odobravajo, ali naravnost za Mladočehe se nečejo potegniti, bojé se, da bi ti to porabili za kako agitacijo sebi v korist. Mnogi pa morda tudi Mladočehom malo privoščijo ponižanje, posebno o Poljaki je kaj takega precej verjetno. Ponižanja Mladočehov pa tudi ne zmatrajo za ponižanje češkega naroda, ker Čehe zastopajo v odseku vendar dvorni svetnik Mežnik in pa zastopniki češkega veleposestva. Ako hočejo Mladočehi, da druge stranke zanje pojdejo v ogenj, bodo morali sami se jim približati, sicer bodo doživeli še marsikako neprijetnost. Od čeških veleposestnikov se pač najmanj more zahtevati, da bi se potegnili za Mladočehe, ker jih njih listi tako obirajo, in baš stranka veleposestnikov imela bi pa tukaj glavno besedo.

Ogerska nezavisna stranka se baje ni razbila le vsled cerkvene politike, temveč tudi zaradi tega, ker večina stranke ni hotela hoditi za Eötvösom, ki teži po republiki. V stranki so sedaj ostali vladarju zvesti življi, ki se bodo potegovali samo za večjo samostojnost Ogerske ali osebno unijo. Iz jedrskih vzrokov je bil izstopil iz nezavisne stranke tudi Ugron in osnoval svojo stranko. Nezavisna stranka bode pa sedaj tudi bolj katoliška, ker so iz nje izstopili največ kalvinci in ker bode za svoje nasprotnike baš te kalvince imela. Upa se, da bode sedaj mirneje delovala, dočim bode pa Eötvös s svojimi pristaši skrbel za burne prizore v zbornici poslancev. Kossuth kot nasprotnik Habsburške dinastije, seveda simpatizuje z Eötvösom, ali stari na tujem živeči puntar nima več dosti vpliva na ogersko politiko. Pričakovati je, da se Ugronova in nezavisna stranka v kratkem združita, ker imata obe jednaka načela.

Volitno gibanje v Nemčiji je nenavadno burno. Cesar sam je že pri nekaterih prilikah izrekel svojo željo. Veliki vojvoda badenski je v nekem društvu tudi naravnost priporočal volileem, da naj volijo može, katerim je moč nemške države več, nego pa strankarstvo, kateri bodo torej radi privolili v vsako povečanje vojske. Kakor se pa kaže, te izjave nimajo zaželenega vpliva, temveč le javne duhove še bolj razburjajo. Privrženci vladne predloge kar besné, ker jim ne gre po sreči in se narod noče ogreti za višja bremena. Zadnje dni se nekateri listi posebno zaganjajo v avstrijskega ministra vnanih stvari, ker je evropski položaj vse premirno naslikal. Nekateri krogi v Berlinu bi bili radi, da bi avstrijski minister bil v najživejših barvah naslikal vojno nevarnost, da bi potem volilci na Nemškem rajši volili privržence vojaške predloge. Prete celó, da sedaj Nemčija ne bode pomagala, ko bi se Avstrija zapelala v kako vojno z Rusijo zaradi orijentskih zadev. Na Dunaju se za to strašenje itak ne bodo zmenili, ker itak tudi poprej niso bili gotovi nemške pomoči, in ker se odnošaji z Rusijo boljšajo. Ravno tako lahko v Berlinu stršijo z zvezo z Rusijo, ker nimajo sami o njej odločevati, ampak gospodje ob Nevi.

Občinske volitve v Plovdivu. Te dni so bile v Plovdivu občinske volitve, ker je bil prejšnji

občinski odbor odstopil zaradi nekih nerednostij. Pri novih volitvah je popolnoma podlegla stranka Andonova, podpredsednika narodnemu sobranju, ki je bil tudi podpredsednik velikemu sobranju. Sicer pa ta izid nima posebnega pomena, ker so novi občinski odborniki tudi vladni privrženci.

V angleški spodnji zbornici se nadaljuje debata o irski samoupravi, in se ne vé, kdaj bode končana. Pri tem se je pa vladna večina za nekaj glasov pomanjšala. Nekateri poslanci iz nevolje ne prihajajo k sejam; nekaj mandatov je izpraznjenih. Opozicija je jako vstrajna. K vsakemu paragrafu predlaga po več dostavkov. Nekateri teh dostavkov so taki, da bi se ž njimi bistveno omejila irska samouprava, drugi so pa tudi brez vsega pomena in se predlagajo jedino zaradi tega, da se o njih razgovarja in debata zavlauje.

Volitve za francosko zbornico bodo baje dne 20. avgusta. Ne vé se pa, če jih bode vodila še sedanja vlada, javno mnenje za njo ni pač ugodno. V kratkem se bode stavila v zbornici interpelacija o občni politiki, da se pokaže, če ima vlada še zupanje zbornice. Poslednji čas je zopet Constans junak dne, vse govori o njem in njegovem poslednjem govoru, v katerem je mej drugim priporočal, da se delavskim sindikatom da priložnost, da osnujejo lastne tovarne in potem okusijo sladkosti bogastva. Ker je pa naglašal, da naj bi delavci sami privarčevali denar za taka podjetja, mu delavski in radikalni listi sploh očitajo, da se je le norčeval z delavci. Govori se, da Constans misli kandidovati za zbornico, da potem postane kedaj še ministerski predsednik, če ne predsednik republike. Pri njegovi odločnosti je vse mogoče. Mnogo njegovih največjih nasprotnikov, kakor Freycinet, je že odstranjenih in sicer ne brez njegove pripomoči.

Socijalne stvari.

Pouk, kako se rabi Löffler-jev „tifozni bacil“ proti mišim.

Vzemi osnaženi lonec, ki drži kake tri litre. V ta lonec vlij dva litra čiste vode (ne one iz kake stoječe luže); namesto navadne vode vzameš tudi lahko precejene senene zavrelice, ali pa juhe; — se vé, da je voda najcenejša in vedno pri rokah. Tej vodi (oziroma seneni zavrelici ali juhi) dodaj takoj eno malo (kavino) žlico soli. Lonec na to z reno (pokrovko ali pokrivačo) dobro pokrij; kdor ima pa parni (Pampovi) lonec na razpolago, naj porabi tega, ker je od navadnega lonca dosti boljši. Ko si v lonec nalil dva litra vode in ga pokril, pristavi ga k ognju, da zavré; od časa, ko je začela voda v loncu vreti, naj potem polagoma in neprestano vré skozi eno celo uro.

Ko se je ta procedura v teku ure dovršila, vzame se pokriti lonec od ognja ter dene na pripravi kraj, dokler se popolno ohladi. Ko je ta voda v loncu, ki mora do porabe neprestano pokriti ostan, zadosti ohlajena (ker ob rabi ne sme nikdar imeti preko 40 stopinj po Celziju), nadaljuje se stvar tako-le:

Vzemi eno izmed steklenih cev, v kateri se nahaja „bacil“ s podlago vred. Njeni pavolnati za-

mašek ob zunanjem koncu malo osmudi in ga potem varno odstrani. Na to vzemi iz pripravljenega lonca toliko kuhane vode (povrelice), da ž njo napolniš prilično polovico „bacilove“ cevke. Ob enem imej pripravljen zamašek iz gobe (korka) ali pa kavčuka; ta zamašek prej dobro v vročem kropu operi, kot zamašiš ž njim „bacilovo“ cevko.

Tako zamašeno cevko primi potem s prsti ob njenih koncih in jo skozi 3—5 minut dobro tresi. Tako se v cevki odločijo belkaste bakterije od svoje podlage in se spojé z vodo v njej. To zmes odlij v ono vodo v loncu, ter vse skupaj dobro zmešaj. Potem izlušči, oziroma izperi iz cevke še ostalo agarno podlago, na kateri so se bile bakterije razvile, stresi jo v lonec in vse skupaj še enkrat prav pošteno tako pomešaj, da se bakterije, podlaga njihova in voda prav dobro skupaj spojé.

Ko je to izgotovljeno, vzemi starega, trdega, belega kruha (pečenega iz pšenične moke), razreži ga v koščke (kocke) velike po jeden kubičen centimeter (to je, prilično tako velike, kot so navadni lešniki). Te koščke namoči v prej opisani tekočini tako, da se je dobro napojé in navzamejo. Teh napojenih kruhovih koščkov potem v vsako novo mišjo luknjo vlož po enega. To stvar ponovi zaporedoma skozi dva dni, da bode uspeh boljši in gotovjši.

V stare mišje luknje pa nikdar ne polagaj otrovanega kruha; delo to bilo bi brez vsakega uspeha. Kake štirinajst dni potem zabrskej vse mišje luknje ob njih koncih, da je pohodiš ali pa kako drugače; od tega časa naprej pa skrbno opazuj, če ti miši potem niso napravile zopet novih lukenj. Če so jih, postopaj iznova, kakor je bilo zgoraj povedano.

Ker direktna solučna svetloba ta „bacil“ uniči, naj se vrše ž njim vse operacije vselej le v senci.

Ena sama cevka „bacila“ zadostuje popolnoma za dva litra vode; v tej z „bacilom“ pomešani vodi moreš namočiti 500—1000 kruhovih koščkov, kateri so ti potem za vado mišim po njih luknjah.

Najugodnejši čas za pokončevanje miši na povedani način je pa jesen.

Ako najdeš ob svojih poskusih bolne miši, ktere se le s težavo še šemtertja plazijo, jih vjemi in na naše troške le-šem pošlji; istotako stori, če dobiš že mrtve miši, toda tem preje z razgreto ojstrino preparaj trebuh in jih deni v močni špirit ter nam pošlji, da jih strokovno preiščemo in ti o vplivu „bacila“ na njih poročamo.

C. k. r. kmetijsko-kemično poskuševališče.

Dunaj, dné 1. junija 1893. *)

*) „Bacili“ za miši naročajo se pod adresno: „K. k. landwirthschaftlich-chemische Versuchs-Station in Wien.“ (III. Thierarznei-Institut), kamor se tudi miši, ki so prve na „bacilah“ poginile, v znanostno preiskavo in na troške tega zavoda pošiljajo. „Bacile“ in pouk pa dobi od tam vsak naročnik brez vsakršnih troškov, torej popolnoma brezplačno.

Slovstvo.

Katoliško cerkveno pravo. — Napisal dr. F. Belaj, profesor crkvenog prava u bogoslovnom fakultetu kr. sveučilišta Franje Josipa I. u Zagrebu. Svezak I. — S dozvolom duhovne oblasti nad biskupije zagrebačke. — U Zagrebu. Tiskom Dioničke Tiskarne. — Cena 2 for. s poštom 2 for. 15 pri pisatelju. — S tem naslovom smo prejeli lepo 391 stranij broječo bogoslovno knjigo pisano v hrvatskem jeziku. — Očeno prepustimo strokovnjakom.

Cerkveni letopis.

Imena papežev po prerokovanju škofa Malahije.

(Spisal Jurij Benko.)

(Dalje.)

To najhujšo dōbo opisuje sv. Janez v skrivnem razodenju v pismu na laodicejsko obćino, kjer govori slovesno-resno: „To pravi Amen, zvesti in pravični spričevalec, ki je začetnik stvarstva božjega. tvoja dela, da nisi ne mrzel, ne gorak; oj, da bi bil mrzel ali gorak! Toda, ker si mlačen, in ne mrzel, ne gorak, zato te bom pljunil iz svojih ust. . . Jaz, kogar ljubim, kaznujem. Tekmuj torej in delaj pokoro!“

O tej dōbi piše sv. Hildegarda: „Kakor je ta stari sovražnik (hudič), katerega je božja moč, kakor svinčeno kepo v morje, vrgla v pekel, ker se je uprl zoper Boga in mu hotel enak biti, premagal prvega človeka, tako bo tudi po nekem drugem

žigali mesta in vasi samostanskih podanikov, ljudi pa odpeljavali v sužnost. Leta 1476 so prihruli prav pred samostan, a opat Ivan ga je branil tako hrabro, da si ga niso mogli osvojiti.

Tudi ogri pod kraljem „Matjažem“, kmetski upori in neznosni vojni davki so zelo spodkopali blagostanje te nasebine. In kakor bi zla še ne bilo zadosti, usilil je cesar Maksimilijan I. protipostavno nekega svojega svetovalca in denarničarja, imenom Ulriha Pfinciga, za opata, ki je s svojim potratnim življenjem pripravil samostan skoro na beraško palico. Da je pri takih žalostnih razmerah disciplina veliko trpela, in da je samostan moral izgubiti ves svoj nekdanji ugled, temu se ne bo nihče čudil.

Bati se je bilo pogina; zakaj leta 1550. bila sta, ne včevši onih, ki so bili po župnijah nastavljeni, samo še dva meniha v samostanu. A kljub takim neugodnim okoliščinam le ni popolnoma propal; životarilo se je za silo, kakor se je moglo, dokler ni prišel na krmilo opat Hijeronim Marhstaller (1616—1638).

Pozvan iz St. Lamberta na gorenjem Štirskem je ta mož s svojo odločnostjo in značajnostjo zopet pridobil samostanu nekdanjo veljavo in dobro ime.

Z umnim gospodarstvom je kmalu uredil finance, poplačal mnogo dolgov ter nakupil več novih posestev. Uravnal je znova bogoslužje, preustrojil ves hišni red, določil klavzuro in skrbel za strogo nadzorstvo. Ker je tudi prenovil cerkev, znatno razširil samostansko poslopje in poleg že davno obstoječe latinske šole sezidal še novo ljudsko učilnico, ga kronist po pravici imenuje „druzega ustanovitelja“. Sreča in blagostanje sta zopet zavladata v Št. Pavlu.

Pa žalibog, to ni trpelo dolgo. Ze konec istega in v začetku 18. stoletja so se začele krvave vojske avstrijskih vladarjev s Turki in Francozi, kar je zahtevalo ogromnih žrtv. Novi davki, oprava vojakov, preskrbljevanje čet z živežem, slabe letine in povodnji, pri tem pa še vedna posojila za vojne namene, ki se niso nikdar vrnila, vse to je zopet spravilo samostan na nič. Opat Anzelm II. pl. Edlinški (1778 do 1782) je sicer štedil, kar je le mogel, poplačal res tudi mnogo dolgov, a pri najboljši volji ni mogel več pomoči samostanu na noge. Njegov prednik Anzelm Peusanko je namreč pri že itak slabem denarnem stanju le preveč lahkomišelnost s samostanskim premoženjem bogatil svoje sorodnike tako, da je po svoji smrti zapustil 567.000 glđ. dolga.

(Dalje sledi.)

človeku, po Antikristu, delo, katero je preje začel, a je bil mnogo oviran, nadaljeval in dovršil."

Zato govori sv. Janez: „Ko bo preteklo tisoč let (doba tolažbe), tedaj bo satan spuščen iz ječe in bo zapeljeval narode na štirih koncih sveta." Uprav tedaj bodo popolno veljale besede istega apostola na laodicejsko občino: „Glej, stojim pri vratih in trkam!"

Prvi papež v tej dobi bo „De medietate lunae" („od polumeseca"). Polumesec je znak mohamedanizma. Nobeno krivoverstvo od začetka ssem ni tako zakrkneno in sovražno krščanski resnici, nego izlam ali mohamedanstvo. V tej svoji trajni in neizpremenjeni mržnji do Kristusa je nekaka predpoda Antikrista. Veliki samovladar, ki bo vladal za „dobe tolažbe", potrl bo moč izlama skoro popolno, le mali del bo še ostal. Iz tega globokega ponižanja pa se bo dvignil polumesec v „dobi obupnosti" z novo, silovito močjo, s katero bo preobladal ves svet. Tako sodijo med drugimi katoliškimi teologi tudi Newman, Dechamps, Rohrbacher, Pagani, de la Chétardie i. dr. Pomenljivo je, da se izlamska vlada naziva „velika porta"; nehoté se kristijan pri tem spomni na besede Jezusove: „Et portae inferi non praevalerunt".

Za časa vlade papeža „od polumeseca" se bo porodil Antikrist, mnogi menijo, da v Palestini ali Arabiji iz judovskega rodu. Judje, ki se bodo, v „dobi tolažbe", iz Evrope pregnani, naselili v Palestini, častili ga bodo kot obljubljenega odrešenika.

Občno mnenje vseh teologov je, da bo Antikrist prava oseba. Ne gledé na to, da ga sv. Pavel večkrat imenuje „človeka greha", „sina pogube" itd., in da ga sv. Janez štirikrat imenuje izrečno „Antikrista", — (govori tudi o mnogih Antikristih, kot predpodbah njegovih), — sodijo sv. očetje, n. pr. sv. Avguštin, sv. Hieronim, sv. Hilarij i. dr., soglasno, da bo Antikrist navaden človek. Učeni kardinal Bellarmin pravi: „Vsi katoličani trdijo, da bo Antikrist ena individualna oseba"; Suarez pa kar naravnost izjavi, da je nauk o osebnem Antikristu tako gotov, kakor kak verski člen.

Z judovsko silo, katero bo vodil Antikrist, se bo spojil oživljeni izlam, in Jeruzalem bo postal stolno mesto. Spojitev obeh teh rodov se bo zvršila za vlade drugega papeža te dobe, z imenom „De labore Solis" („od solnčnega mraka"). Najbrž se bodo za vlade obeh teh papežev videla tudi že čudna znamenja na nebu, o katerih govori sveto pismo starega in novega zakona, o katerih pišejo sveti cerkveni očetje, in katere napovedujejo v pre-roškem duhu mnogi v sluhu svetosti umrli katoličani. Sv. Hildegarda piše: „Potem, ko bo rojen Antikrist, bo mnogo vojsk, . . . tudi bo mnogo znamenj na solncu, luni in na zvezdah, na vodi in na drugih elementih kot oznanjevalci bližajočih se nadlog. Zaradi tega se bo polastila ljudij tolika žalost, da se za smrt ne bodo več zmenili. Dobri katoličani pa bodo globoko skesani pričakovali, kaj pošlje Bog na svet. Tako se bodo množile nadloge, dokler sin pogube očitno ne nastopi s svojim krivim naukom."

Vlada papeža „od solnčnega mraka" bo najžalostnejša, kar jih je bilo in kar jih bo, ker uprav v tem času bo moč Antikristova največja. Jezus se imenuje v sv. pismu „solnce pravice". Gledé na to slutijo mnogi, da bo uprav tedaj to solnce zatemnelo zaradi zmešnjav, katere bo prouzročil Antikrist. Na to dobo merijo opomini Jezusovi, naj se varujejo kristijani pred onimi, ki pravijo: „Jaz sem Kristus!", in ko govori sv. Pavel o Antikristu, „da se bo nazval boga." Sv. Hieronim pravi: „Sam sebe bo imenoval boga in zahteval, naj ga vsi molijo." Isto trdijo sv. Janez Krizostom, sv. Irenej, sv. Anzelm, Teodoret, Laktancij i. dr. Mnogi menijo celo, da bo to splošno zmešnjavo pomnožil še neki kriv papež, sluga Antikristov. (Dalje sledi.)

Umetnost.

Koželjevi sliki: „Kamniške planine z bistriško dolino" in „Slap Savice" v g. Kollmana razkladnici.

Marljivi naš domači umetnik gosp. M. Koželj, ki slovi že davno zlasti na polju cerkvenega slikarstva, podaja nam v navedenih slikah dvoje najlepših biserov naravine lepote naše čarobne domovine.

Prva slika predočuje nam prav živo: Kamniške planine in Bistriško dolino v jutranji svetlobi v pogledu raz Tolsto goro nad Kamnikom. Raz Tolsto goro se vidijo Kamniške planine v celoti, in sicer v glavni črti: Grintovec, Štruca, Skuta (Rinka), mej

tem planota na Podeh; potem Kotla ali Turnska gora in Brana. Za imenovanimi sta še v glavni vrsti: Velika Planjava in Ojstrica, med Brano in Planjavo vidi se sedlo, med Planjavo in Ojstrico pa Škarije. Pred Grintovcem so: Krvavec, Veliki Izvok, Košuta in Mokrica; pred Ojstrico vidi se vrh Arsenika. Pred Krvavcem je gora Križ ali Pokolše s Kamniškim vrhom; na drugi strani je Velika in Mala planina. Ta del gora dela znameniti bistriški kotel. Pred Veliko in malo planino razteza se predgorje Ovar in Brezje, ta kraj krasi cerkev sv. Primoža, tudi v sredi Pokolše se vidi cerkev namreč svetega Ambroža, in nižje doli Senturška gora. Ravnilo Kamnikom in Stranjami pokrivajo lepe vasi in rodovitno polje, po katerem se vije reka Bistrica. Razven vasi: Mekine, Zduša, Godič in Stranje razloči se v ravlini najboljše c. in kr. tovarna, ki je ograjena z zidovjem in lepim gozdom, mej katerim se vidijo glavna poslopja tovarne. Daleč proti severo-zahodu čez Tunjice vidi se del gorenjske ravnine, na kateri se ločijo te-le vasi: Cerklje, oba Brnika, Zalog in Šmartno. Gorenjska ravnina razprostira se do podnožja visokih Julijskih planin, ki se dobro razločijo in te so: Triglav, Konjavec, Debeli vrh, Urbanova špica, Rjovina, Rogica (Suhi plaz), Špik, Kukova gora, Jerebikovec, Mežaklja in Jelovica. Od zahodnih Karavank pa: Kukovnica, Dobrča in daleč gori Grajščica.

Planine pokrite so s snegom; čarobno jih ob-svetljuje vzhajajoče solnce. Nebo je svetlomodre rumeno-zelenkaste barve, na njem se vidijo mrene. Oblaki nad planinami so že bolj žareči, a najbolj pa planine, kajti solnčna svetloba je svitleja na snegu, nego na oblakih, taki so istinito prehodi barv koncem meseca oktobra.

Najvišji vrhovi so svetlo belo-rumeni, žareči, in nekaj nižje je pa svetloba oranžno rudeče-rumena, med temi jasno nebo najbolj vpliva na sence, ki so isti čas na planinah jako mrzle barve. Ker je drevje v tem času že precej barvano, so tudi gore bolj rujave, sicer pa na to še bolj vpliva solnce; sence pa so bolj temno vijoličasto-modre barve. Čez vse te barve je neka žarna atmosfera razlita. Temni Mekinski gozd dela v ravlini močen kontrast, kakor tudi hladna megla pod Brezjem in pri Tunjicah; tudi dim na tovarnah in apnenicah kaže, da je hlad in da solnčni žarki niso še ogreli dolinskega zraka. Sprednji del slike omejuje temni gozd Kriške gore in Tolste gore, na koji se pase srna in katere vrh obletavajo gorski ptiči.

Druga slika je „Slap Savice." Iz strmega skalo-vja in pečevja peni se Savica hiteč v globoki zelenkasti kotel, kateri je izdolbila s svojo silovito močjo. V ozadju se vidi velikansko pečevje. Nebo je modre barve z lahkimi oblaki, ki se zbirajo nad višinami Orliča in na Kraju. V sprednjem delu je pomnik nadvojvode Ivana.

Obe sliki sta vestno in premišljeno izdelani v vseh svojih podrobnostih ter mojstersko izvršeni v skupni celoti. Skupini obeh predmetov sta razmerno in harmonično sestavljeni. Svetloba in senca sta blagodejno izpremembeno razdeljeni, druga prehaja v drugo v ljubeznivih nijansah, zlivajoč se v blaženo harmonijo. Skupni kolorit slik je toli nežen in mehak, bister in živ, da očara vsakega opazovalca. Vsaka omenjenih slik bodi zlasti prijateljem in občudovalcem narave zlasti priporočena.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 9. junija.

(Kranjski deželni predsednik.) Ljubljanski uradni list poroča, da je dvorni svetnik Viktor baron Hein, ki je bil dosedaj voditelj deželne vlade, imenovan za deželnega predsednika kranjskega.

(Dem družbe sv. Mohorja.) Iz Celovca, dne 8. junija: Zidanje novega doma slavne naše družbe sv. Mohorja vsled ugodnega vremena vrlo in hitro napreduje. Zidarji dozidali so veliko poslopje že do drugega nadstropja in kmalu prično tudi tesarji svoje delo. Že sedaj se vidi zunanje lice nove hiše, ki bode res v kras celovškemu mestu, v čast naši narodni družbi in vsemu slovenskemu narodu. Dal Bog svoj blagoslov, da se pričeto delo srečno do-vrši.

(Izpred porotnega sodišča.) Dne 8. junija več-raj sta bila pred porotniki Ant. Klemenčič in Fr. Lavtar po domače „Spelni" in „Šoštarčkov" zaradi poboja. Klemenčič je dobil pet let, Lavtar pa sedem let ječe poostrene vsaki mesec s temnico in postom.

(Koncert „Glasbene Matice") izvršil se je sinoči ter v polni meri vstregel nadam, ki so se stavile na ta večer. Pevski zbor pod vodstvom neumornega dirigenta g. Hubada je lepo izvrševal svoje vloge, poleg tega pa je operni pevec g. Trtnik s svojim krasnim petjem razveseljeval svoje rojake ter pokazal ob tej priliki, koliko je napredoval, odkar se je podal na tuje. „Glasbena Matica" sme ponosna biti tudi na svoj zadnji koncer. Strokovno oceno objasnimo pozneje.

(Iz Rima) se nam poroča: V prihodnjem kon-zistoriju bode imenovano več novih kardinalov, mej njimi dva Francoza, barnabit Graniello, jezuit Steinhuber in škof Schlauch v Vel. Varadinu. — Tukajšnji socijalistiški list „Gemonie" objavlja večkrat prav zanimive tajnosti o framasonih. Tako piše, da od sedanjih desetih italijanskih ministrov samo dva nista framasona, namreč ministerski predsednik Giolitti in minister javnih del, Ganala; od državnih podtajnikov le trije niso tripični bratje. Vnanji mi-nister Brin, naučni minister Martini, vojni minister Pelloux in novi pravosodni minister Eula, kakor tudi njihovi državni podtajniki so „speči" zidarji; ostali ministri pa, namreč La Cava, Finocchiaro, Grimaldi in žid Gagliardo so pravi in delujoči člani lože, kar jasno dokazuje, da so framasoni gospodarji moderni Italiji. Tudi Giolitti je poslušno orodje v rokah framasonov, kateri so mu tudi večkrat hvaležni. Ko je meseca maja minolega leta stopil na čelo vlade, zahteval je, da se mu za prvo polovico finančnega leta 1892—93 dovoli začasni budget, dasi bi ga bila zbornica lahko rešila o pravem času. Sklenil je namreč zbornico razpustiti. V novembru so bile volitve z vsem vladnim pritiskom. Ker vlada ni bila dovršila proračuna, zahtevala je takoj podaljšanje provizorija, ki pa še sedaj ni končan, kajti zbornica še vedno ni rešila proračuna. Tudi verifikacijski odsek še ni dovršil svoje naloge, ker v zbornici marsi-kateri podpira vlado, kateri pa si je pridobil man-dat po krivici. Tako je bilo pri zadnjih volitvah v novembru izvoljenih 11 profesorjev več, kakor bi jih po zakonu smelo biti izmed professorskega stanu, torej bi jih mora'o 12 po žrebu zgubiti mandat. Žrebanje pa se more vršiti, ko verifikacijski odsek reši svoje delo. Tako sedi 12 poslancev v zbornici proti zakonu, večina teh gospodov seveda podpira vlado. — Odsek italijanske zbornice za preosnovo bank je v toliko dovršil delo, da se bode mogla iz-vršiti likvidacija „Rimske banke". Delničarji bodo mnogo zgubili, kajti delnice po 1000 lir se bode izplačevale po 450. Vsled tega utegne propasti več manjših trgovcev. V „oproščeni" Italiji so bili od l. 1870 prosti tudi mnogi spekulantje, ki so globoko segali v žepe malovernega ljudstva. V zadnjih dvaj-setih letih je propalo 12 večjih denarnih zavodov, ki so zapustili le dolgove, delničarjem pa grenke spomine.

(Občinska volitev v Poljanah) nad Škofjo Loko, katera se je vršila dne 14. decembra lanskega leta, je vsled pritožbe konservativne stranke ovržena z razsodbo c. kr. deželne vlade z dne 30. maja 1893, št. 7750. Vsled tega se bodo razpisale nove volitve.

(Volitev.) G. Craglietto, deželni poslanec za mali in veliki Lošinj je odložil mandat za deželni zbor. Borba bo huda; če bi se Hrvatje potrudili, lahko bi zmagali.

(Volitve v Trstu.) Dne 7. t. m. so bile volitve za drugi razred. Zmagali so radikalei. Konservativci dobili so le nekako 100 do 107 glasov. Dosedaj imajo radikalei 24 zastopnikov. Konservativci pa 12.

(Ogenj.) V gorenjem Bukošku ste pogoreli dve poslopji pred kratkim. Pogorela nista zavarovana.

(Umrli) je dne 30. maja na Prihovi obče spo-štovani, še-le 37letni župan Franc Habjan.

(Dr. Schmirman) znan in zaslužni zdravnik v Brežicah, ki je slovel zaradi svoje značajne ljubezni do svojega naroda, je v maju oboel na umu. Se-dajna dva zdravnika ne znata prav nič slovenski; v obče se naš jezik prezira, koder se more. Ko se je razpisala služba zdravnikova za bolnišnico, se niti z besedo ne omenja, da potrebuje zdravnik znanja slovenskega jezika.

(Javen shod) priredi „Katol. polit. in go-spodarsko društvo za Slovence na Koroškem" v nedeljo dne 11. junija t. l. v go-stilni g. J. Breunika v Doberli vasi v Podjurski dolini. Na vspeodu so: Pozdrav pred-sednika ter govori o namenu društva, o političnih strankah na Koroškem, o šolah, o važnosti volitev in o gospodarskih zadevah koroških Slovencev. Na-dejati se je obilne udeležbe.

(Očbni shod rudarjev) vrši se letos od 14. do 17. avgusta v Celovcu. Zadnji rudarski shod je bil 1888. l. na Dunaju. Oglasila sprejema celovski odbor do 15. julija.

(Zdravje v Ljubljani.) Od 28. maja do 3. junija je v Ljubljani bilo 14 novorojencev, 1 mrtvorojenec in 25 jih je pa umrlo. Med poslednjimi je bilo 8 tujcev, 9 pa v zavodih. Umrli je 1 za škardlatico, 1 (v bolnici) za legarjem, 9 za jetiko, 2 za vnetjem sopilnih organov, 3 za želodčnim katarom, 3 za starostno oslabelostjo, 6 za različnimi boleznimi. Zboleli so trije za škardlatico, jeden za legarjem bolan prinesen v bolnico.

(Premeščeni so pri namorništvu): K pristaniškemu admiralatu v Pulju: namorniški komisariatni eleve gosp. F. Fajgelj; k ravnateljstvu ladijnih zgradenj v Pulju: namorniški komisariatni pristav g. Josip Kušlan; k upravnemu oddelku puljskega arzenala: namorniški komisariatni pristav g. Jos. Pirc in k puljski arzenalni komisiji namorniški komisar g. Fr. Kocijančič.

(Trboveljska premogovnikova družba) bode za leto 1892 izplačevala dividendo po 7 gld.; lani je dividenda znašala 9 gld.

(Kranjska hranilnica) je podarila podružnici e. kr. kmetijske družbe v Št. Jerneju 1000 gld. v zasnovno ondotnega zrebišča.

(Misijoni) se vedno česče napravljajo na slovanskem jugu. Tudi na otoku Krku skušajo na ta način poživiti versko življenje. Dalmatinski dominikanci izvršujejo to sveto poslanstvo.

(Nesreča pri železnici.) Na železniški postaji Zidani Most prišel je pri prevažanju vozov delavec Jozef Likonik med dva voza, ki sta ga stisnila tako hudo, da je kmalu na to umrl.

(Slov. Posojilnica v Prevaljah) na Koroškem, ki je začela poslovati dné 12. jun. 1892 l. je imela do konca istega leta že 37.733 gld. 81 kr. denarnega prometa. Udov je 109 z 680 gld. v deležih. Hran. vlog se je vložilo 17.062 gold. 52 kr., vzdignilo 685 gold., ostalo 16.580 gold. 21 kr. Posojil dalo 14.692 gld. vrnilo 642 gld., ostalo 14.050 gld. Rezervni zaklad iznaša 231 gold. 27 kr., upravnih stroškov je bilo 113 gold. 86 kr., čistega dobička 12 gold. 80 kr. — Naši narodni nasprotniki, zagrizeni nemčurji, ustanovili so zoper to slovensko posojilnico nemškutarsko posojilnico v Guštanju, ki je pa imela lani le 14.061 gold. 70 kr. denarnega prometa! Da bi zagrizenim nemčurjem šlo več slovenskih kmetov na limanice, izvolili so v načelnštvo te posojilnice tudi znanega nam nasprotnega gospoda župnika (!) Fr. Centriha! Komentara ni treba, a slovenskim zavednim možem kličemo: **Pozor!**

(Vodovod za Ribnico) namerava napraviti tržka občina Ribnica, in je te dni pri e. kr. okrajnem glavarstvu v Kočevju vložila prošnjo, da se ji to dovoli. Vodovod se bode gradil po dotičnih pri e. kr. okr. kočevskem glavarstvu na ogled razporeženih načrtih in bode peljal od studenca „Radlesovec“ v katastralni občini Jurjovica črez zemljišča občine Jurjovica v dolgosti blizu 1000 metrov, potem isto tako dalje po občini Danje preko vasi Sujovic in naposled po zemljiščih v občini Ribnica. Vodovod se bode takó zgradil, da se bode za sedaj samo studenec „Radlesovec“ pritegnil, če bo pa pa treba tudi drugi studenec „Bobodljivec“. Oddaljen je Radlesovec 3000, Bobodljivec pa 2700 metrov od ribniškega trga. Pri studencu Radlesovec bode reservoir, v trgu samem bo pa 9 izlivov in 15 hidrantov. Komisijska obravnava, koje se bode tudi vdeležil e.

kr. inženier kot tehniški veščak ustanovljena je na dan 9. julija t. l. ob 9. uri dopoldne.

(Dalmatinske novice.) Dunajska vlada je menda odredila, da pri odkritju Gunduličevega spomenika ne smejo sodelovati korporacije tujih dežel. Tedaj smo si v Avstriji vender le različnih deželâ rojaki tuje med seboj. Čudno! — Krščanske navade tudi v Dalmaciji vedno bolj izginjajo. Ob zapovedanih praznikih je po mestih že jako navadno, da so celi dan prodajalnice odprte in da delajo po delavnicah. Na binkoštni pondeljek je nekaj vojakov javno sekalo kamenje v Blažekovičevem parku v Zadru. Kaj, ko bi dalmatinci sezvali „katoliški shod“, da si požiye krščanskega duha! — Za tajnika kmetijske družbe je potrjen L. pl. Cambi. — Dnó 21. maja se je sklenilo v Karlovcu, da se združijo vsa pevska društva v kraljevini Dalmaciji, Hrvatski in Slavoniji. Glasbeno umetnost v obče hočejo povzdigniti, posebe pa še hrvatske narodne pesni. „Kat. Dalmacija“ želi, naj bi se ta zveza razširila tudi na Istro, Bosno in Hercegovino. — Tržačani se odpeljejo na parobrodu „Giuseppina C.“ k Gunduličevi slavnosti v Dubrovnik. Dnó 23. t. m. ob 6. popoldne iz Trsta odrinejo in dné 27. t. m. o poldne se vrnejo. Vožnja tija in nazaj stane 20 gld. Do 12. t. m. se imajo tisti oglasiti, ki mislijo na to pot. — Iz Jakina su prišli v Zader štirje Lahi, da bi se pogodili z vlado o izsušenju vranskega jezera. — Preč. dr. Marčelič, kotorskega škofa namestnik, se je te dni podal v Rim, od koder se je ravnokar vrnil preč. spletski škof Nakič.

Telegrami.

Dunaj, 8. junija. Cesar je danes za pol ure obiskal kneza črnogorskega Nikolaja, ki je sedaj na Dunaju.

Dunaj, 9. junija. Budgetni odsek avstrijske delegacije vsprejel je jednoglasno odsekovo poročilo, v katerem se izreka popolno zaupanje grofu Kalnoky-ju, priznanje njegovi izvrstni in vspešni delavnosti, nesebični za moč in ugled države v polni meri skrbeči njegovi politiki, katera se trdno drži trodržavne zveze, ali vendar skuša ustanoviti prijateljske odnošaje z vsemi vlastmi. Odsek je začel posvetovanja o vojnem budgetu. Vojni minister je budget pojašnjeval.

Leyov, 8. junija. V Haluzu je 300 hiš v vodi, v bystriški in solotvinski dolini je poplavljenih 8 sel. Reka Dunajec je pa poplavela 9 vasij.

Zemun, 8. junija. Vsled šestdnevnega dežja sta nenavadno narasli Dunava in Sava. Po torontanskem komitatu so mnoga polja poplavljenja.

Darmstadt, 8. junija. V dvornih krogih se govori, da se ruski carjevič zaroči s princesinjo Alice, najmlajšo sestro velikega vojvode.

Pariz, 8. junija. Kakor poroča „Figaro“, je predsednik Carnot nekaj obolel na jetrih in pojde v kako kopališče.

Cette, 9. junija. Od večeraj so trije umrli za boleznijo, o kateri se misli, da je kolera.

Buenos-Ayres, 8. junija. Vsi ministri so odstopili.

Umrli so:

V bolnišnici:

7. junija. Jurij Dornik, čevljar, 31 let, catarrh. intest. — Janez Biščak, delavec, 65 let, melano sarcana.

Tuji.

6. junija.

Pri **Stonu**: Nj. ces. visokost nadvojvoda Rainer; Castaldo, polkovnik; Freier, tovarniški ravnatelj; Teich, Berg, Falk, Quapil, Wohl, Rebisch, Traub, Drab, Sucharipa, trgovci; Weissberg, potovalec, z Dunaja. — Parman generalmajor, iz Gradea. — Michambroš, posestnik, iz Št. Vida. — Bacher, trgovec s konji; Presser, in Norsnig iz Celovca. — Tedeschi, Aney, in Kasian, trgovec, iz Trsta. — Tomić iz Trebnjega. — Schön, tovarniški ravnatelj, iz Wilhelmsburg-a. — Sandri, uradnik, iz Kamnika. — Leitner iz Lincea. — Grof in grofinja Barbo z Dolenjskega. — Hafner in Nussböck, restavratör, iz Zagorja. — Fehleisen s hčerami, iz Celja. — Šliber iz Sele. — Rieder, mesar, od sv. Mohorja. — Možina, duhovnik, iz Harij. — pl. Garzarolli, graščak, iz Prevaljev. — Vesel, dekan, iz Trnovega. — Berlio, župnik, iz Boh. Bele. — Gruden, župnik, iz Turjaka. — Valentinuzzo iz Vidna. — Sanomttuch, župnik, iz Železne Kaplje.

Pri **Stonu**: pl. Ranena, zasebnik; s sinom; Diamant, trgovec, iz Trsta. — Weber, potovalec, iz Schluckenau-a. — Story, trgovec, iz Berolina. — Sohns, trgovec, iz Gradea. — Leopold, trgovec, iz Frankobroda. — Stuzin s hčerjo iz Ljubna. — Schrey z Jesenic. — Špendal, župnik, iz Trziča. — Moser iz Dul.

Pri **avstrijskem caru**: Hribar iz Gor. Tuhinja. — Stari z rodbino iz Haasberg-a. — Jelene iz Trziča. — Knaus iz Griž. — Müller, trgovec, iz Črnomlja.

Pri **južnem kolodvoru**: Hauser in Cleda iz Trsta. — Kos, učitelj, iz Homea. — De Rossa iz Ronk. — Meden iz Begunj.

Pri **bavarskem dvoru**: Merhar iz Ribnice. — Nosan iz Gonenice. — Žumer, posestnik, iz Gorij. — Testin, Braune, posestnika, iz Kočevja. — Petrič z Reke.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	737.8	13.8	sl. zap.	oblačno	6.80
8. u. pop.	737.2	22.0	sl. vzh.		dež
9. u. zveč.	737.6	16.8		del. jasno	

Srednja temperatura 17.5°, za 0.6° pod normalom

Teodor Slabanja,
srebrar v Gorici (Görz),
ulica Morelli št. 17.

se priporoča prečast. duhovščini za napravo **cerkvenih posod** in **oročij** iz čistega srebra, alpaka in medenine po najnižji ceni v naj-novejših in lepih oblikah. Stare reči popravim ter jih v ognju posrebrim in pozlatim. — Da si morejo tudi manj premožne cerkve omisliti razne cerkvene stvari, se bodo po želji prečastitih p. n. gospodov naročnikov prav ugodni plačilni pogoji staviili.

Ilustrovani cenik franko.
Pošilja vsako blago dobro spravljeno in poštine prosto. 3 36-16

J. BENDIK v Št. Valentinu pri Steyru
jedini izdelovalec novo izumljene e. k. privilegovane

svetle tinkture za usnje

s katero se naredi svetlo (zlika brez krtače) usnje na konjskih komatih, vozovih, usnje za čevlje in galanterijsko usnje, priporoča ta svoj izdelek, kateri se rabi ne le pri e. in kr. vojaštvu in velikih transportnih podjetjih na Dunaju, temveč tudi v hlevih cesarskih visokostij že več let.

Nadalje priporoča ravno isti za nepremočljive čevlje svojo slavnoznano 377 20-19

nepremočno mast za usnje,

ki daje usnju posebno mehko in se rabi celó pri najvišjem dvoru.

Cene: Svetla tinktura za usnje kilo 1 gld. 20 kr., 1 steklenica štev. 1 — 80 kr., št. 2 — 40 kr., št. 3 — 20 kr.

Nepremočna mast za usnje kilo 80 kr., 1/2 kilo 40 kr., 1/4 kilo 20 kr., 1/8 kilo 10 kr.

Prodajalci na drobno in vojaki dobé rabat.

Da se izogné prevaram glej na ime „J. Bendik v Št. Valentinu“, ki je na vsakem kosu.

V Ljubljani je prodajeta Schussnig & Weber, v Celju Tanner in Stieger, v Mariboru Holasek in Martinz.

Dunajska borza.

Dnó 9. junija.

Papirna renta 5%, 16% davka	98 gld. 25 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98 „ 15 „
Zlata renta 4%, davka prosta	117 „ 35 „
4% avstrijska kronina renta, 250 kron	96 „ 45 „
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	991 „ — „
Kreditne akcije, 160 gld.	339 „ — „
London, 10 funtov strl.	122 „ 95 „
Napoleonodor (20 fr.)	9 „ 79 „
Cesarski cekini	5 „ 85 „
Nemških mark 100	60 „ 20 „

Dnó 8. junija.

Ogerska zlata renta 4%	116 gld. 05 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	95 „ 05 „
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	147 „ 50 „
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	164 „ 25 „
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	195 „ — „
Zastavna pisma avstr. ostr. zem. kred. banke 4%	98 „ 80 „
Zastavna pisma	100 „ — „
Kreditne srečke, 100 gld.	196 „ 50 „
St. Genóis srečke, 40 gld.	67 „ — „

4% srečke dunajske parobrodne družbe	142 gld. — kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	18 „ 50 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 „ 25 „
Salmove srečke, 40 gld.	69 „ — „
Windischgraezove srečke, 20 gld.	71 „ — „
Ljubljanske srečke	23 „ — „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	150 „ 50 „
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2960	— „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	— „ — „
Papirnih rubeljev 100	130 „ 50 „

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.